

ČESKÁ ADVOKÁTNÍ KOMORA

Czech Bar Association | Tschechische Rechtsanwaltskammer | Le Barreau Tchèque

Ministerstvo spravedlnosti

České republiky

Navrhovatel:

Česká advokátní komora,

z a k t e r o u j e d n á

pověřený člen představenstva České advokátní komory a předseda Sekce
pro insolvenční právo JUDr. Michal Žižlavský

N á v r h změny insolvenčního zákona

Předjednaná varianta soudní reorganizace

I.

Důvody návrhu

Záměrem tohoto návrhu (dále jen „návrh“) je vyjít vstříc potřebám praxe a odlehčit procesně předjednanou variantu soudní reorganizace. Cílem je, upravit ji tak, aby mohla skutečně sloužit svému účelu, a aby ji mohly využívat také malé a střední podniky. Pro ty je dnes téměř nemožné financovat provoz závodu v extrémně dlouhé době nejistoty, která uplyne od podání návrhu na povolení reorganizace do schválení reorganizačního plánu soudem. Udržení provozu závodu je přitom podmínkou reorganizace.

Podstatou návrhu tedy je, omezit zbytečnou formální zátěž, která neodpovídá tomu, že jde v principu o dohodu dlužníka s podstatnou částí věřitelů.

Pokud se návrh prosadí, znamenalo by to také částečné odbřemenění insolvenčních soudů z důvodu přesunu agendy přezkumu přihlášek pohledávek ze soudů na insolvenční správce způsobem, který se již osvědčil v případě řešení úpadku dlužníka oddlužením.

II.

Charakter a obsah návrhu

Návrh projednala a schválila Sekce pro insolvenční právo České advokátní komory na svém jednání dne 21. května 2025. Návrh Sekce následně projednalo a schválilo představenstvo České advokátní komory na své 38. schůzi, která se konala dne 24. května 2025 a pověřilo předsedu Sekce, aby návrh předložil Ministerstvu spravedlnosti České republiky (zápis z 38. schůze představenstva ČAK, bod 3. Legislativa písm d) Návrh na změnu insolvenčního zákona – procesní odlehčení předjednané reorganizace – JUDr. Žižlavský).

Česká advokátní komora považuje navrhované změny za žádoucí a přínosné pro praxi.

Návrh předkládá ve formě úplného znění dotčených ustanovení insolvenčního zákona s vyznačením navrhovaných změn. Návrh je členěn z praktických důvodů tematicky, nikoli chronologicky, aby jej bylo možné lépe diskutovat. Obsahuje také teze důvodové zprávy. Po věcném projednání návrhu se předpokládá jeho technická úprava do podoby standardního legislativního návrhu.

Návrh zpracovává tato dílčí témata:

A/ Omezení znaleckých posudků

B/ Vypuštění zprávy o reorganizačním plánu

C/ Omezení požadavků na hlasovací lístky

D/ Zjednodušení procesní stránky předjednané reorganizace ohledně přezkumu pohledávek, schůze věřitelů po rozhodnutí o úpadku a hlasování o plánu

F/ Fér proces

III.

Návrh

Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

Úplné znění dotčených ustanovení s vyznačením navrhovaných změn

A/ Omezení znaleckých posudků

§ 157a

Cena majetkové podstaty

(1) Jestliže insolvenční soud postupuje podle § 148 odst. 2 a dlužník v reorganizačním plánu uvede ocenění majetkové podstaty, insolvenční soud může s rozhodnutím o způsobu řešení úpadku spojit rozhodnutí o ceně majetkové podstaty; § 153 odst. 1 věta první a § 154 až § 157 se nepoužijí. Cenu majetkové podstaty určí insolvenční soud podle reorganizačního plánu dlužníka. Proti rozhodnutí o ceně majetkové podstaty není odvolání přípustné. Rozhodnutím o ceně majetkové podstaty není insolvenční soud v dalším průběhu insolvenčního řízení vázán.

(2) Na návrh alespoň 2 věřitelů, jejichž pohledávky počítané podle výše činí alespoň třetinu přihlášených pohledávek, insolvenční soud ustanoví znalce, kterému uloží, aby vypracoval písemný znalecký posudek za účelem ocenění majetkové podstaty. Návrh podle předchozí věty lze podat do 30 dnů ode dne skončení lhůty pro přihlášení pohledávek.

(3) Předloží-li dlužník do 30 dnů ode dne skončení lhůty pro přihlášení pohledávek písemný znalecký posudek za účelem ocenění majetkové podstaty, může insolvenční soud vydat rozhodnutí o ceně majetkové podstaty pouze na základě tohoto znaleckého posudku.

(4) Při ocenění majetkové podstaty podle tohoto paragrafu platí, že provoz dlužníkova podniku skončil ke dni vyhotovení reorganizačního plánu; části majetkové podstaty, ke kterým je uplatněno právo na uspokojení ze zajištění, se ocení i odděleně.

(5) Znalecký posudek podle odst. 2 a 3 neschvaluje schůze věřitelů.

(6) Odměnu a náhradu hotových výdajů znalce ustanoveného podle odst. 2 schvaluje pouze insolvenční soud.

§ 167

[...]

(3) Je-li podle **reorganizačního plánu (§ 157a) nebo** znaleckého posudku vypracovaného v insolvenčním řízení po rozhodnutí o úpadku hodnota zajištění nižší než výše zajištěné pohledávky, považuje se pohledávka co do takto zjištěného rozdílu za pohledávku nezajištěnou; pohledávky dalších zajištěných věřitelů s pozdějším pořadím se v takovém případě považují za nezajištěné v plném rozsahu. Podle věty první se postupuje, dokud nedojde ke zpeněžení zajištění.

§ 171

[...]

(4) Je-li způsobem řešení úpadku reorganizace, přirůstají úroky podle odstavce 1 věta před středníkem k pohledávce zajištěného věřitele ode dne následujícího po dni rozhodnutí o způsobu řešení úpadku a splatné jsou měsíčně, jakmile znalec ocení hodnotu zajištění **nebo jakmile je ocenění zajištění uvedeno v reorganizačním plánu (§ 157a).**

§ 349

(1) Reorganizační plán se považuje ve vztahu ke každé skupině zajištěných věřitelů, která ho nepřijala, za spravedlivý, mají-li podle něj věřitelé takové skupiny získat k zajištění svých pohledávek stejný nebo obdobný druh zajištění, v témže pořadí, ke stejnému nebo obdobnému majetku dlužníka, případně k jinému majetku dlužníka nejméně stejné hodnoty, stanovené ke dni účinnosti reorganizačního plánu a obdržit plnění, jehož současná hodnota ke dni účinnosti reorganizačního plánu se bude rovnat nejméně hodnotě zajištění stanovené **v reorganizačním plánu (§ 157a) nebo** ve znaleckém posudku.

§ 357

[...]

(2) Je-li věřitelem z úvěrového financování osoba, která neměla přednostní právo k jeho poskytnutí podle § 41 odst. 2, má její pohledávka z úvěrového financování stejné pořadí jako pohledávky zajištěných věřitelů, kteří svého práva podle § 41 odst. 2 nevyužili. Mezi zajištěné věřitele, kteří svého práva podle § 41 odst. 2 nevyužili, se pohledávka věřitele z úvěrového financování rozdělí v poměru, v němž jsou ke dni poskytnutí úvěrového financování k sobě navzájem hodnoty věcí, práv a pohledávek sloužících k zajištění pohledávek zajištěných věřitelů, stanovené **reorganizačním plánem (§ 157a) nebo** znaleckým posudkem.

B/ Vypuštění zprávy o reorganizačním plánu

§ 338

(1) Reorganizační plán vymezuje právní postavení dotčených osob v důsledku povolené reorganizace, a to na základě opatření sledujících ozdravení provozu dlužníkovy podniku a uspořádání vzájemných vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli.

(2) Reorganizační plán se předkládá insolvenčnímu soudu. ~~Po jeho předložení nesmí nikdo až do zprávy o reorganizačním plánu vyvíjet činnost směřující k jeho přijetí nebo odmítnutí.~~ Předkladatel je povinen zdržet se všech činností, které jsou v rozporu s reorganizačním plánem nebo které jinak ovlivňují jeho splnění.

(3) V reorganizačním plánu se lze odchýlit od ustanovení tohoto zákona, pokud jde o uspokojení věřitelů včetně zajištěných věřitelů a věřitelů, jimiž jsou společníci a členové dlužníka uplatňující pohledávku vyplývající z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu, o nakládání s majetkovou podstatou a o závazky dlužníka po skončení insolvenčního řízení.

(4) Další průběh reorganizace nesmí být v rozporu s reorganizačním plánem, pokud nedošlo stanoveným způsobem k jeho změně.

§ 340

(1) Reorganizační plán obsahuje vždy

- a) rozdělení věřitelů do skupin, s určením, jak bude nakládáno s pohledávkami věřitelů v jednotlivých skupinách,
- b) určení způsobu reorganizace,
- c) určení opatření k plnění reorganizačního plánu, zejména z hlediska nakládání s majetkovou podstatou, a s určením osob, které s ní mohou nakládat, včetně rozsahu jejich práv k nakládání s ní,
- d) údaj o tom, zda bude pokračovat provoz dlužníkovy podniku nebo jeho části a za jakých podmínek,
- e) uvedení osob, které se budou podílet na financování reorganizačního plánu nebo převezmou některé dlužníkovy závazky anebo zajistí jejich splnění, včetně určení rozsahu, v němž jsou ochotny tak učinit,
- f) údaj o tom, zda a jak reorganizační plán ovlivní zaměstnanost v dlužníkově podniku, a o opatřeních, která mají být v tomto směru uskutečněna,
- g) údaj o tom, zda a jaké závazky vůči věřitelům bude mít dlužník po skončení reorganizace,

(2) V reorganizačním plánu musí být též uvedeno, jak je zajištěno splnění pohledávek, ohledně kterých dosud nebyl skončen incidenční spor, a pohledávek vázaných na odkladací podmínku, jaká je výše částky určené k uspokojení těchto pohledávek pro každou skupinu věřitelů, do které byly zařazeny, a jaká je celková výše částky určené k uspokojení těchto pohledávek podle reorganizačního plánu.

(3) Reorganizační plán musí obsahovat dostatečné informace k tomu, aby se věřitel mohl rozhodnout, zda přijme reorganizační plán, zejména informace o tom, jaké plnění se nabízí jednotlivým skupinám věřitelů. Takovými informacemi však nejsou informace, které předkladatel může získat jen s nepoměrnými obtížemi, nebo informace o reorganizačním plánu jiné osoby než předkladatele.

(4) Reorganizační plán musí být sestaven tak, aby údaje v něm obsažené věrně zobrazovaly ekonomické a právní možnosti dlužníka.

(5) Náležitosti reorganizačního plánu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 343

Zrušuje se.

§ 345

(1) O přijetí reorganizačního plánu mohou věřitelé hlasovat i mimo schůzi věřitelů, a to i před podáním návrhu na povolení reorganizace nebo i před podáním insolvenčního návrhu, jestliže měli možnost seznámit se s informacemi, které svým obsahem a rozsahem odpovídají informacím, které musí být obsaženy ve zprávě o reorganizačním plánu; tím není dotčena informační povinnost dlužníka, jehož účastnické cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu.

§ 14

Reorganizační plán obsahuje

- a) označení „Reorganizační plán“,
- b) označení insolvenčního soudu a spisovou značku, pod níž je insolvenční řízení vedeno, je-li reorganizační plán předkládán po zahájení insolvenčního řízení,
- c) označení dlužníka,
- d) označení předkladatele reorganizačního plánu, jde-li o osobu odlišnou od dlužníka,
- e) **obsah,**
- f) **procesní upozornění včetně možných opravných prostředků,**
- g) výčet předpokladů pro schválení reorganizačního plánu a podmínek přípustnosti reorganizace podle odst. 4 a 5 insolvenčního zákona, § 316 jejichž splnění se předkladatel dovolává, s uvedením skutečností, na základě nichž předkladatel jejich splnění dovozuje, **včetně uvedení rizikových faktorů,**
- h) popis dlužníkovy podnikání a příčin vzniku dlužníkovy úpadku nebo hrozícího úpadku,
- i) přehled majetku dlužníka; majetek, který je předmětem zajištění, musí být uveden zvlášť,
- j) popis všech závazků dlužníka; věřitelé se rozdělují do skupin s určením, jak bude nakládáno s pohledávkami věřitelů v jednotlivých skupinách a v jakém rozsahu budou uspokojeny,
- k) určení způsobu reorganizace a určení opatření k plnění reorganizačního plánu, údaj o tom, zda bude pokračovat provoz dlužníkovy podniku nebo jeho části a za jakých podmínek, údaj o tom, zda a jak reorganizační plán ovlivní zaměstnanost v dlužníkově podniku, a údaj o opatřeních, která mají být uskutečněna,
- l) uvedení osob, které se budou podílet na financování reorganizačního plánu nebo převezmou některé dlužníkovy závazky nebo zajistí jejich splnění, včetně určení rozsahu, v němž jsou ochotny tak učinit,
- m) údaj o tom, zda a které závazky vůči věřitelům bude mít dlužník po skončení reorganizace,
- n) seznam příloh **a zdrojů informací obsažených v reorganizačním plánu,**
- o) datum a podpis.

~~§ 15~~

Zrušuje se.

Příloha vyhlášky č. 191/2017 Sb. se zrušuje.

C/ Omezení požadavků na hlasovací lístky

§ 50

(1) Není-li dále stanoveno jinak, právo hlasovat mají všichni na schůzi přítomní věřitelé. Ke hlasu, který je vázán na splnění podmínky, se nepřihlíží.

(2) Věřitelé mohou hlasovat také písemně, podáním výslovně označeným jako "Hlasovací lístek", které nesmí obsahovat žádný jiný procesní úkon, ze kterého je nepochybné, jak hlasovali, ~~a na kterém je úředně ověřena pravost jejich podpisu.~~ **Pravost podpisu na hlasovacím lístku v listinné podobě musí být úředně ověřena. Hlasovací lístek v elektronické podobě musí být doručen prostřednictvím datové schránky nebo v elektronické podobě podepsaný uznávaným elektronickým podpisem.** K jejich hlasu věřitelů, kteří hlasovali písemně se přihlíží, jen bylo-li podání obsahující všechny náležitosti doručeno insolvenčnímu soudu nejpozději v den předcházející schůzi věřitelů; § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.

(3) Náležitosti hlasovacího lístku podle tohoto ustanovení stanoví prováděcí právní předpis.

§ 346

(1) Hlasují-li věřitelé o přijetí reorganizačního plánu mimo schůzi věřitelů po zahájení insolvenčního řízení, k jejich hlasu se přihlíží jen tehdy, hlasují-li písemně, podáním výslovně označeným jako "Hlasovací lístek", které nesmí obsahovat žádný jiný procesní úkon, ze kterého je nepochybné, jak hlasovali, ~~a na kterém je úředně ověřena pravost jejich podpisu,~~ a bylo-li toto podání obsahující všechny náležitosti doručeno insolvenčnímu soudu nejpozději v den předcházející schůzi věřitelů; § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.

(2) Hlasují-li věřitelé o přijetí reorganizačního plánu mimo schůzi věřitelů před zahájením insolvenčního řízení, k jejich hlasu se přihlíží jen tehdy, hlasují-li písemně, podáním výslovně označeným jako "Hlasovací lístek", které nesmí obsahovat žádný jiný právní úkon, ze kterého je nepochybné, jak hlasovali, ~~a na kterém je úředně ověřena pravost jejich podpisu,~~ a bylo-li toto podání obsahující všechny náležitosti doručeno dlužníku nejpozději posledního dne lhůty, kterou dlužník k tomuto účelu stanovil a známým věřitelům písemně oznámil; tato lhůta nesmí být kratší než 15 dnů.

(3) O tom, že k hlasování věřitele mimo schůzi věřitelů nelze přihlédnout z důvodů podle odstavců 1 a 2, tohoto věřitele neprodleně vyrozumí

a) insolvenční správce, jde-li o hlasování po zahájení insolvenčního řízení,

b) dlužník, jde-li o hlasování před zahájením insolvenčního řízení.

(4) Náležitosti hlasovacího lístku stanoví prováděcí právní předpis.

§ 401

(1) Hlasují-li věřitelé o přijetí způsobu oddlužení mimo schůzi věřitelů po zahájení insolvenčního řízení, k jejich hlasu se přihlíží jen tehdy, hlasují-li písemně, podáním výslovně označeným jako "Hlasovací lístek", které nesmí obsahovat žádný jiný procesní úkon, ze kterého je nepochybné, jak hlasovali, ~~a na kterém je úředně ověřena pravost jejich podpisu,~~ a bylo-li toto podání obsahující všechny náležitosti doručeno insolvenčnímu soudu nejpozději v den předcházející schůzi věřitelů; § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.

(2) Hlasují-li věřitelé o přijetí způsobu oddlužení mimo schůzi věřitelů před zahájením insolvenčního řízení, k jejich hlasu se přihlíží jen tehdy, hlasují-li písemně, podáním výslovně označeným jako "Hlasovací lístek", které nesmí obsahovat žádný jiný právní úkon, ze kterého je

nepochybné, jak hlasovali, a na kterém je úředně ověřena pravost jejich podpisu, a bylo-li toto podání obsahující všechny náležitosti doručeno dlužníku nejpozději posledního dne lhůty, kterou dlužník k tomuto účelu stanovil a známým věřitelům písemně oznámil; tato lhůta nesmí být kratší než 15 dnů.

(3) O tom, že k hlasování věřitele mimo schůzi věřitelů nelze přihlédnout z důvodů podle odstavců 1 a 2, tohoto věřitele neprodleně vyrozumí

a) insolvenční správce, jde-li o hlasování po zahájení insolvenčního řízení,

b) dlužník, jde-li o hlasování před zahájením insolvenčního řízení.

(4) Postup podle odstavců 1 až 3 se obdobně uplatní pro hlasování věřitelů o tom, zda doporučují vyhovět žádosti dlužníka o stanovení jiné výše měsíčních splátek při oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.

(5) Náležitosti hlasovacího lístku stanoví prováděcí právní předpis.

Vyhláška č. 191/2017 Sb. v platném znění

§ 3

Hlasovací lístek obsahuje

- a) označení „Hlasovací lístek“,
- b) označení insolvenčního soudu a spisovou značku, pod níž je insolvenční řízení vedeno, nejde-li o hlasování mimo schůzi věřitelů před zahájením insolvenčního řízení,
- c) označení dlužníka,
- d) označení věřitele včetně adresy pro doručování, pokud je odlišná od bydliště nebo sídla věřitele,
- e) údaje o přihlášce pohledávky, ohledně níž věřitel vykonává hlasovací právo,
 - 1. celkovou výši pohledávek věřitele s rozlišením celkové výše zajištěných i nezajištěných pohledávek a označení přihlášky pohledávky, které se věřitel pro účely hlasování dovolává; toto označení se nevyžaduje, jde-li o hlasování před zahájením insolvenčního řízení, a
 - 2. údaje o osobě, která přihlášku podala, pokud jde o osobu odlišnou od hlasujícího věřitele,
- f) údaj o tom, zda byla pohledávka zjištěna, je-li věřiteli znám,
- g) vymezení předmětu hlasování,
- h) informace o hlasování věřitele,
- i) údaje o osobě, která hlasovací lístek podepsala, jde-li o osobu odlišnou od věřitele,
- j) datum hlasování a
- k) **podpis věřitele.**

D/ Zjednodušení procesní stránky předjednané reorganizace oholedně přezkumu pohledávek, schůze věřitelů po rozhodnutí o úpadku a hlasování o plánu

§ 47

V § 47 se odst. 1 doplňuje následovně:

(1) Schůzi věřitelů svolává a řídí insolvenční soud. Svolá ji z vlastní iniciativy, nebo na návrh insolvenčního správce, věřitelského výboru anebo, není-li způsobem řešení úpadku oddlužení **nebo nejde-li o případ podle § 148 odst. 2**, alespoň 2 věřitelů, jejichž pohledávky počítané podle výše (§ 49 odst. 1) činí alespoň desetinu přihlášených pohledávek; je-li způsobem řešení úpadku oddlužení **nebo se jedná o případ podle § 148 odst. 2**, svolá ji na návrh nadpoloviční většiny všech věřitelů, jejichž pohledávky počítané podle výše (§ 49 odst. 1) činí zároveň nadpoloviční většinu přihlášených pohledávek. Insolvenční soud svolá schůzi věřitelů tak, aby se konala do 30 dnů poté, co byl o její svolání požádán, není-li navržen pozdější termín konání.

§ 56

V § 56 se odst. 3 doplňuje následovně:

(3) Je-li způsobem řešení úpadku nepatrný konkurs, ~~nebo~~ oddlužení **nebo reorganizace povolená podle § 148 odst. 2**, není volba věřitelského výboru povinná.

§ 61

V § 61 se odstavec 2 doplňuje následovně:

(2) Jestliže věřitelský výbor neustanovila schůze věřitelů k tomu účelu svolaná, vykonává po jejím skončení působnost věřitelského výboru insolvenční soud; to platí obdobně, nebyla-li v oddlužení **nebo v reorganizaci povolené podle § 148 odst. 2** schůze věřitelů svolána. Novou schůzi věřitelů za účelem ustanovení věřitelského výboru svolá insolvenční soud jen na návrh oprávněné osoby (§ 47 odst. 1).

§ 136

V § 136 odst. 2 se písm. f) doplňuje následovně:

f) není-li s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o povolení oddlužení **či rozhodnutí o povolení reorganizace**, výrok, jímž se určí místo a termín konání schůze věřitelů a přezkumného jednání; je-li s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o povolení oddlužení **či rozhodnutí o povolení reorganizace**, výrok, jímž se uloží insolvenčnímu správci podat insolvenčnímu soudu ve lhůtě do 2 měsíců po uplynutí lhůty k přihlášení pohledávek zprávu o přezkumu, ~~zprávu pro oddlužení~~ a předložit soupis majetkové podstaty **a v případě oddlužení také zprávu pro oddlužení**;

V § 136 odst. 2 se za písm. i) se vkládá nové písmeno j) následujícího znění:

j) je-li s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o povolení reorganizace, výrok, jímž se uloží dlužníku, aby reorganizační plán doplnil a změnil dle výsledků přezkumu pohledávek a předložil tento plán soudu a věřitelům k hlasování ve lhůtě 30 dnů ode dne schválení zprávy o přezkumu soudem, § 329 odst. 1 písm. c) a § 339 odst. 1 se neuplatní.

§ 137

V § 137 odst. 1 se za slova "není-li způsobem řešení úpadku oddlužení" vkládají slova "**nebo nejde-li o případ podle § 148 odst. 2**".

V § 137 odst. 2 se za slova "není-li způsobem řešení úpadku oddlužení" vkládají slova "**nebo nejde-li o případ podle § 148 odst. 2**".

§ 148

V § 148 se odstavec 2 doplňuje následovně:

(2) Jestliže dlužník společně s insolvenčním návrhem, ve kterém jako způsob řešení úpadku navrhuje reorganizaci, předloží reorganizační plán přijatý alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů, počítanou podle výše jejich pohledávek, a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů, počítanou podle výše pohledávek, spojí insolvenční soud s rozhodnutím o úpadku i rozhodnutí o způsobu řešení úpadku **reorganizací**.

Za § 148 se vkládá nový § 148a, který včetně nadpisu zní:

§ 148a

Zvláštní ustanovení o přezkumu v případě předjednané reorganizace

(1) Přezkoumání přihlášených pohledávek v případě podle § 148 odst. 2 provede insolvenční správce tak, že v seznamu přihlášených pohledávek podle § 189 odst. 1 u každé z pohledávek výslovně uvede, zda ji on sám, dlužník nebo věřitel popírá nebo nepopírá, přičemž ke stanovisku dlužníka bude připojen i podpis dlužníka; stanovisko dlužníka zjistí insolvenční správce při osobním jednání s dlužníkem, jehož datum a místo konání sdělí dlužníkovi nejméně 7 dní předem. Osobní jednání s dlužníkem je insolvenční správce povinen uskutečnit do 30 dnů ode dne skončení lhůty pro přihlášení pohledávek, ne však dříve než po 10 dnech od uplynutí této lhůty. Skončením osobního jednání s dlužníkem končí přezkumné jednání. Věřitele, jehož nevykonatelná přihlášená pohledávka byla popřena, o tom insolvenční správce písemně vyrozumí a poučí jej o dalším postupu. Poté insolvenční správce vypracuje zprávu o přezkumu; její součástí je záznam o jednání s dlužníkem podepsaný insolvenčním správcem a dlužníkem, seznam přihlášených pohledávek a doklad o písemném vyrozumění věřitele, jehož nevykonatelná přihlášená pohledávka byla popřena.

(2) O zprávě o přezkumu uvědomí insolvenční soud účastníky řízení tím, že tuto zprávu zveřejní vyhláškou. Současně věřitele uvědomí o tom, že do 7 dnů od zveřejnění zprávy o přezkumu v insolvenčním rejstříku mohou proti zprávě o přezkumu podat námitky; námitky nelze uplatnit vůči popěrnému úkonu.

(3) Stejnopis námitek podle odstavce 3 doručí insolvenční soud insolvenčnímu správci k vyjádření ve lhůtě, která není delší než 10 dnů;

(5) Za účelem projednání námitek může insolvenční soud též nařídit jednání, ke kterému předvolá dlužníka, insolvenčního správce a věřitele, kteří podali námitky.

(6) O zprávě o přezkumu a o podaných námitkách rozhodne insolvenční soud bezodkladně po uplynutí lhůty pro podání námitek a vyjádření insolvenčního správce k podaným námitkám či po jednání podle odst. 5 tak, že:

a) schválí předloženou zprávu o přezkumu, nejsou-li vůči ní podány žádné námitky nebo podané námitky nejsou důvodné,

b) nařídí doplnění nebo změnu zprávy o přezkumu, jestliže shledá, že některé z námitek proti ní jsou důvodné, avšak nemění její základní obsah, nebo

c) odmítne zprávu o přezkumu, shledá-li, že námitky proti ní vznesené důvodně zpochybňují zprávu jako celek; v tomto případě uloží insolvenčnímu správci, aby znovu provedl přezkoumání přihlášených pohledávek a předložil novou zprávu o přezkumu ve lhůtě, kterou určí.

(7) Rozhodnutí podle odstavce 6 nemusí obsahovat odůvodnění, jestliže proti zprávě o přezkumu nebyly podány námitky; proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

§ 190

V § 190 odst. 1 se za slova "není-li způsobem řešení úpadku oddlužení" vkládají slova "**nebo nejde-li o případ podle § 148 odst. 2**".

§ 200

V § 200 se odst. 2 doplňuje následovně:

(2) K popření pohledávky přihlášeným věřitelem se přihlíží, jen obsahuje-li podání všechny náležitosti a je-li doručeno insolvenčnímu soudu nejpozději 3 pracovní dny přede dnem konání přezkumného jednání o popřené pohledávce a, je-li způsobem řešení úpadku oddlužení **nebo jde-li o případ podle § 148 odst. 2**, nejpozději do 10 dnů po uplynutí lhůty k přihlašování pohledávek; ~~v případě řešení úpadku oddlužením~~ tato lhůta neskončí dříve než 7 dní ode dne zveřejnění přihlášky pohledávky v insolvenčním rejstříku. V případě postupu podle věty první se § 43 občanského soudního řádu nepoužije. Po uplynutí této lhůty již nelze měnit uplatněný důvod popření. K popření pohledávky učiněnému ve formě, která v době konání přezkumného jednání o popřené pohledávce vyžaduje jeho písemné doplnění, předložení jeho originálu, případně předložení písemného podání shodného znění, se nepřihlíží.

§ 336

V § 336 se odst. 1 doplňuje následovně:

(1) Není-li **v § 148a** či dále stanoveno jinak, platí o přezkoumání přihlášených pohledávek v reorganizaci obdobně § 190 až 202.

§ 344

V § 344 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4 následujícího znění:

(3) Schůzi věřitelů k projednání a přijetí reorganizačního plánu insolvenční soud nesvolá nebo již svolanou schůzi věřitelů zruší, jestliže mimo schůzi věřitelů hlasovala o přijetí reorganizačního plánu každá jím stanovená skupina věřitelů nebo považuje-li se reorganizační plán podle tohoto zákona za přijatý bez hlasování.

(4) V případě předložení doplněného nebo změněného reorganizačního plánu podle § 136 odst. 2 písm. j) se schůze věřitelů k projednání a přijetí tohoto reorganizačního plánu zpravidla nekoná. Insolvenční soud svolá schůzi věřitelů k projednání a přijetí reorganizačního plánu po jeho

doplnění nebo změně pouze v případě, že oprávněné osoby (§ 47 odst. 1) podají návrh na konání této schůze ve lhůtě stanovené podle § 350 odst. 4. Nesvolá-li insolvenční soud po uplynutí lhůty dle § 350 odst. 4 schůzi věřitelů za účelem k projednání a přijetí reorganizačního plánu, posoudí, zda reorganizační plán po jeho doplnění nebo změně, při zohlednění hlasování o původně předloženém reorganizačním plánu podle § 350 odst. 5, přijala každá jím stanovená skupina věřitelů, či nikoliv, a následně bez jednání rozhodne o schválení či zamítnutí reorganizačního plánu po jeho doplnění nebo změně, přitom postupuje obdobně podle § 348 až 351. V případě konání schůze věřitelů k projednání a přijetí reorganizačního plánu po jeho doplnění nebo změně přihlédne insolvenční soud k hlasovacím lístkům obdrženým nejpozději v den předcházející schůzi věřitelů.

§ 350

V § 350 se za odstavec 3 vkládají nové odstavce 4 a 5 následujícího znění:

(3) Předkladatel reorganizačního plánu může až do rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu reorganizační plán doplnit nebo změnit; v takovém případě hlasují věřitelé o reorganizačním plánu v podobě po jeho doplnění nebo změně. Schůze věřitelů, která má o reorganizačním plánu rozhodnout, se může konat nejdříve 15 dnů poté, co bylo věřitelům předloženo znění navrhovaných doplnění nebo změn reorganizačního plánu.

(4) V případě předložení doplněného nebo změněného reorganizačního plánu podle § 136 odst. 2 písm. j) insolvenční soud zveřejní tento reorganizační plán v insolvenčním rejstříku s výzvou věřitelům, aby do 15 dnů navrhli konání schůze věřitelů k projednání a hlasování o reorganizačním plánu v podobě po jeho doplnění nebo změně, a výzvou, aby ve stejné lhůtě využili práva hlasovat mimo schůzi věřitelů (§ 346 odst. 1) dodatečně či odlišně od hlasování o původním reorganizačním plánu, k hlasovacím lístkům obdrženým po této lhůtě se nepřihlíží. Návrh na konání schůze věřitelů mohou podat jen oprávněné osoby (§ 47 odst. 1).

(5) Pro účely posouzení hlasování skupin věřitelů o doplněném či změněném reorganizačním plánu platí, že věřitelé, kteří hlasovali o původně předloženém návrhu reorganizačního plánu před jeho doplněním či změnou a nevyjádřili svůj souhlas či nesouhlas s přijetím či odmítnutím reorganizačního plánu v podobě po jeho doplnění nebo změně prostřednictvím nového hlasovacího lístku ani na schůzi věřitelů svolané za účelem přijetí nebo odmítnutí návrhu reorganizačního plánu po jeho doplnění nebo změně, hlasovali shodně jako o původním reorganizačním plánu, a to v rozsahu, ve kterém danému věřiteli přísluší hlasovací právo. K hlasům věřitelů bez hlasovacího práva se nepřihlíží ani v případě, že o původním reorganizačním plánu hlasovali.

F/ Fér proces

§ 348

(1) Insolvenční soud schválí reorganizační plán, jestliže

a) je v souladu s tímto zákonem a jinými právními předpisy,

b) lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že jím není sledován nepoctivý záměr,

c) jej každá skupina věřitelů přijala nebo se podle § 347 odst. 4 považuje za skupinu, která jej přijala,

d) každý věřitel podle něj získá plnění, jehož celková současná hodnota je ke dni účinnosti reorganizačního plánu stejná nebo vyšší než hodnota plnění, které by zřejmě obdržel, kdyby dlužníkův úpadek byl řešen konkursem, ledaže přijímající věřitel souhlasí s nižším plněním, **příčemž v reorganizaci povolené podle § 148 odst. 2 se při určení hodnoty plnění, kterou by věřitel zřejmě obdržel, kdyby dlužníkův úpadek byl řešen konkursem vychází z ceny majetkové podstaty podle § 157a, ponížené o 9 % z ceny majetkové podstaty představujících náklady spojené se zpeněžením a správou majetkové podstaty a dále ponížené o příslušnou odměnu insolvenčního správce a náklady na znalecký posudek, pokud byly hrazeny z majetkové podstaty,**

e) pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené byly uhrazeny nebo mají být podle reorganizačního plánu uhrazeny ihned poté, co se reorganizační plán stane účinným, ledaže bylo mezi dlužníkem a příslušným věřitelem dohodnuto jinak.

(2) Insolvenční soud může schválit reorganizační plán, i když není splněna podmínka uvedená v odstavci 1 písm. c), jestliže reorganizační plán přijala alespoň jedna skupina věřitelů, s výjimkou skupiny věřitelů uvedených v § 335. Učiní tak za předpokladu, že reorganizační plán zajišťuje rovné zacházení s každou zjištěnou pohledávkou v rámci každé skupiny věřitelů, která jej nepřijala, je-li ve vztahu ke každé takovéto skupině reorganizační plán spravedlivý a lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že schválení a uskutečnění reorganizačního plánu nepovede k dalšímu úpadku dlužníka nebo k jeho likvidaci, ledaže je likvidace reorganizačním plánem předvídaná.

TEZE DŮVODOVÉ ZPRÁVY

Obecná část

Cílem návrhu novely je snížit transakční náklady účastníků insolvenčního řízení v předjednané reorganizaci a významně redukovat časovou náročnost předjednané reorganizace zejména pro malé a střední podniky.

V rámci aktualizace tohoto materiálu byly v maximálním možném rozsahu zohledněny připomínky poradní skupiny Ministra spravedlnosti pro insolvenční S22.

Zvláštní část

A/ Omezení znaleckých posudků

K § 157a

Předjednaná reorganizace vyžaduje vysokou míru konsensu dlužníka a věřitelů na řešení úpadku dlužníka reorganizací (srov. § 148 odst. 2 insolvenčního zákona). Vzhledem ke kvóru pro hlasování

o reorganizačním plánu mimo insolvenční řízení (§ 148 odst. 2 insolvenčního zákona; všichni zajištění a nezajištění věřitelé) a kvóru pro schválení znaleckého posudku (§ 155 odst. 3 insolvenčního zákona; pouze věřitelé přítomni na schůzi věřitelů) lze očekávat, že v rámci hlasování o reorganizačním plánu mimo insolvenční řízení bude dosaženo vyšší shody mezi dlužníkem a jeho věřiteli na parametrech přijatelné ekonomické nabídky dlužníka pro věřitele, než při schvalování znaleckého posudku na schůzi věřitelů.

Vedle toho náklady na vypracování znaleckého posudku významně zatěžují majetkovou podstatu, když v praxi není neobvyklé, že tyto náklady dosahují v některých případech jednotek milionů korun českých. Tyto náklady jdou k tíži věřitelů a snižují jejich uspokojení v insolvenčním řízení. Zejména pro malé a střední podniky, které jsou v insolvenčním řízení vystaveny jak nedůvěře svých obchodních partnerů, tak požadavkům na předplatby, představují transakční náklady spojené s insolvenčním řízením ekonomickou bariéru pro řešení jejich úpadku reorganizací. Pokud je dlužník schopen předjednat před zahájením insolvenčního řízení podmínky své reorganizace s většinou zajištěných a nezajištěných věřitelů, měly by být transakční náklady spočívající v tomto případě ve znaleckém posudku redukovány. Nelze odhlédnout ani od transakčních nákladů věřitelů spojených s jejich účastí na schůzi věřitelů svolané ke znaleckému posudku; část věřitelů dlužníka je proto vystavena racionální apatii, kdy jejich účast na insolvenčním řízení, konkrétně na schůzi věřitelů, nedává ekonomický smysl.

Současný koncept reorganizace, včetně předjednané reorganizace, je po povolení reorganizace založen na dvou milnících, a to na schválení znaleckého posudku a na hlasování o aktualizovaném reorganizačním plánu. Hlasování musí proběhnout na dvou samostatných schůzích věřitelů, kdy v praxi není neobvyklé, že časový odstup obou schůzí se pohybuje v řádu několika měsíců, případně že insolvenční soud schůzi k reorganizačnímu plánu nesvolá, dokud není schválen znalecký posudek. To celý reorganizační proces neúměrně prodlužuje a prodražuje, a to za situace konsensu mezi dlužníkem a věřiteli na jeho počátku. I úspěšně zahájená reorganizace proto může skončit nezdarem, pokud se reorganizační plán nestane účinný, hlavně pokud přidaná hodnota generovaná provozem obchodního závodu dlužníka nebude pokrývat transakční náklady spojené s insolvenčním řízením.

Za předpokladu konsensu mezi dlužníkem a většinou jeho věřitelů na ekonomické nabídce vyjádřené předjednaným reorganizačním plánem, je žádoucí odstranit nutnost obstarání znaleckého posudku. Ostatně, vypovídací hodnota znaleckého posudku podle § 155 odst. 1 insolvenčního zákona je v praxi pro věřitele pochybná, když datum ocenění předchází rozhodování o reorganizačním plánu i o vyšší jednotky měsíců.

Na druhé straně určení ceny majetkové podstaty způsobem podle § 155 odst. 1 insolvenčního zákona, může mít význam pro rozhodování o naplnění testu nejlepšího zájmu podle § 348 odst. 1 písm. d) insolvenčního zákona. Návrh novely proto předpokládá, že v předjednané reorganizaci bude usnesení o ceně součástí rozhodnutí o úpadku a že kvalifikovaná většina věřitelů, která nebude souhlasit s ekonomickou nabídkou dlužníka vyjádřenou předjednaným reorganizačním plánem, bude mít možnost navrhnout insolvenčnímu soudu ustanovení znalce. Riziko podání návrhu na ustanovení znalce bude moci dlužník redukovat tím, že předloží vlastní znalecký posudek.

Odměna a náhrada hotových výdajů za znalecký posudek půjde k tíži majetkové podstaty dlužníka vždy. O odměně a náhradě hotových výdajů bude v zájmu urychlení řízení rozhodovat insolvenční soud, pokud insolvenční soud znalce ustanoví; jinak dlužník.

Navrženou změnou budou zapracovány též vybrané připomínky a podněty ze strany poradního orgánu ministra spravedlnosti S22.

K § 167, § 171, § 349 a § 357

Navrhované znění doplňuje úpravu pro případ, že v předjednané reorganizaci podle § 157a insolvenčního zákona nebude vyhotoven znalecký posudek podle § 155 odst. 1 insolvenčního zákona.

B/ Vypuštění zprávy o reorganizačním plánu

K § 338

Za situace, kdy bude ze zákona odstraněna povinnost předkládat zprávu o reorganizačním plánu, odpadne tím i časové období, během něhož dosavadní právní úprava brání vyjednávání mezi dotčenými osobami (zejména věřiteli) a předkladatelem reorganizačního plánu (nejčastěji dlužníkem). Toto omezení platí od okamžiku předložení reorganizačního plánu insolvenčnímu soudu až do zveřejnění usnesení o schválení zprávy o reorganizačním plánu v insolvenčním rejstříku. Po zveřejnění se vyjednávání opět obnovuje. Zrušením povinnosti předkládat zprávu tak dojde k odstranění přerušení vyjednávacího procesu, a proto je namístě, aby byla druhá věta § 338 odst. 2 insolvenčního zákona vyškrtnuta. Co se týče předjednané reorganizace, dlužník již navíc s věřiteli jednal a jejich podporu vyjednal předtím, než reorganizační plán předložil insolvenčnímu soudu.

K § 340 a § 343

Na základě zkušeností z praxe se ukazuje, že povinnost vypracovat a předložit zprávu o reorganizačním plánu nepřináší žádnou přidanou hodnotu. Tato zpráva v podstatě opakuje informace již obsažené přímo v reorganizačním plánu, což způsobuje nadbytečnou duplicitu. Zrušením této povinnosti se odstraní zbytečné kroky, které neefektivně zatěžují účastníky procesu, a zároveň se zrychlí postup schvalování reorganizačního plánu. Tento krok přispěje k větší efektivitě insolvenčního řízení a umožní věřitelům i dlužníkům soustředit se na podstatné aspekty reorganizace.

Zpráva o reorganizačním plánu dosud sloužila jako doprovodný dokument k samotnému reorganizačnímu plánu. Jejím hlavním cílem bylo snížit informační asymetrii mezi předkladatelem reorganizačního plánu (obvykle dlužníkem) a věřiteli tím, že jim poskytovala klíčové informace potřebné k posouzení a rozhodnutí o přijetí plánu.

V případě, že předkladatelé nebudou mít povinnost zprávu o reorganizačním plánu předkládat, je nezbytné zajistit, aby její informační funkci převzal přímo reorganizační plán. Z tohoto důvodu by měla být zachována povinnost, aby reorganizační plán obsahoval dostatečné informace ve smyslu doposud platné právní úpravy zprávy o reorganizačním plánu, což lze řešit prováděcím předpisem.

Prováděcím předpisem je vyhláška č. 191/2017 Sb. v platném znění, kterou je navrženo upravit tak, aby reorganizační plán obsahoval i některé náležitosti, které zákon předepisuje pro zprávu o reorganizačním plánu. Stačí tak doplnit obsah, procesní upozornění včetně možných opravných prostředků, rizikové faktory, na které musí předkladatel upozornit věřitele a zdroje informací obsažených v reorganizačním plánu.

C/ Omezení požadavků na hlasovací lístky

K § 50, § 346 a § 401

Úředně ověřený podpis je úzce vymezený institut s jasně danými náležitostmi, pravomocí osob, které mohou úřední ověření podpisu provést, a danými účinky. Zaručenému elektronickému podpisu právní předpisy stejné účinky dosud nepřiznávají.

Upozorňujeme, že problematika kvality podpisu listin v rámci insolvenčního řízení je již v současné době nesystematická a je potřeba zvážit kompletní novelu předpisu v tomto ohledu.

S ohledem na aktuální společenské poměry a celoevropskou vizi pomocí digitální transformace posílit postavení občanů a podniků je vhodné zmírnit rovněž požadavek na typ, resp. kvalitu podpisu na hlasovacím lístku. Návrh je s ohledem na bezrozpornost právního předpisu inspirován § 80a insolvenčního zákona, a to navzdory vědomí záměru zákonodárce umožnit hlasování o přijetí restrukturalizačního plánu ve smyslu zákona č. 284/2023 Sb., o preventivní restrukturalizaci pouze prostým podpisem. Důvodem je skutečnost, že prostý elektronický podpis neumožňuje bez dalšího dokazování identifikovat totožnost jednajícího, což je jednou ze základních funkcí podpisu.

S ohledem na skutečnost, že by měla být zrušena povinnost úředně ověřeného podpisu v případě, že bude hlasovací lístek podán elektronickou formou, je potřeba upravit vyhlášku a i formulář (zejména poučení na konci formuláře), který je na základě této vyhlášky vytvořen Ministerstvem spravedlnosti.

D/ Zjednodušení procesní stránky předjednané reorganizace ohledně přezkumu pohledávek, konání schůze věřitelů po rozhodnutí o úpadku a hlasování o plánu

K § 148a, § 47, § 56, § 61, § 136, § 137, § 148, § 190, § 200, § 336, § 344 a § 350

Zavádí se zjednodušený způsob přezkumu pohledávek, který převzal pro předjednanou reorganizaci úpravu přezkumu pohledávek z oddlužení. Zároveň se upravuje režim schůze věřitelů po rozhodnutí o úpadku tak, že v případě předjednané reorganizace není nutné svolávat schůzi věřitelů po rozhodnutí o úpadku, pokud o to nepožádá stanovená kvalifikovaná většina věřitelů. Cílem těchto úprav je další zjednodušení a zrychlení řízení, které v zásadě umožňuje posun k plnění reorganizačního plánu již v horizontu cca 4 měsíců od rozhodnutí o úpadku spojeném s povolením reorganizace na základě předjednaného reorganizačního plánu.

Dlužník je povinen reorganizační plán upravit dle výsledků přezkumu přihlášených pohledávek. Lze očekávat změny ve výši pohledávek uvedených ke dni zpracování předjednaného reorganizačního plánu oproti stavu pohledávek přihlášených ke dni prohlášení úpadku. Zároveň se zavádí právní domněnka, že ti věřitelé, kteří hlasovali prostřednictvím hlasovacího lístku o přijetí či nepřijetí předjednaného reorganizačního plánu před zahájením insolvenčního řízení, hlasují shodně o přijetí či nepřijetí aktualizovaného reorganizačního plánu upraveného dlužníkem po přezkumu. Platí, že k hlasovacím lístkům věřitelů, kteří nepřihlásili své pohledávky do insolvenčního řízení se nepřihlíží. Věřitelé mohou výše uvedenou právní domněnku vyvrátit, tím, že budou hlasovat o aktualizovaném reorganizačním plánu odchylně od svého původního stanoviska vyjádřeného na hlasovacím lístku.

Schůze věřitelů bude obligatorně svolána po přezkumu pohledávek tehdy, pokud soud obdrží návrh na svolání schůze věřitelů tzv. dvojí většiny - nadpoloviční většiny věřitelů (počítáno podle „hlav“), jejichž pohledávky počítané podle výše přihlášených pohledávek (§ 49odst. 1 InsZ) činí zároveň většinu

nezajištěných přihlášených pohledávek. Návrh na svolání schůze věřitelů musí být podán nejpozději do 15 dnů od zveřejnění zprávy o přezkumu. Tento princip byl převzat z oddlužení. Lhůta však byla u předjednané reorganizace prodloužena ze 7 dnů na 15.

Návrh zároveň zásadním způsobem odlehčuje administrativu soudů a zlevňuje celý postup s ohledem na absenci přezkumného jednání a omezení povinného konání schůze věřitelů a obecně umožňuje provést reorganizaci s menším nárokem na soudní aparát. Plán je sice nutné upravit podle výsledků přezkumu, ale značně se omezuje konání schůzí věřitelů a soudu je dána možnost po doplnění plánu rovnou plán schválit bez jednání, a to aniž by se o něm znovu hlasovalo jinak než prostřednictvím hlasovacích lístků.

F/ Fér proces

K § 348

Navrhované doplnění odstavce 1 reaguje na novou úpravu předjednané reorganizace, kdy podle § 157a insolvenčního zákona nemusí být obligatorně vyhotoven znalecký posudek podle § 155 odst. 1 insolvenčního zákona. Toto doplnění poskytuje oporu insolvenčnímu soudu při posouzení plnění věřitelů v předjednané reorganizaci ve srovnání s konkursem a zachovává dosavadní praxi zaužívanou znalci při oceňování majetkové podstaty a následné modelaci plnění věřitelů pro případ konkursu, kdy jsou odečítány nutné transakční náklady, přičemž jsou zohledněny limity podle § 298 odst. 4 insolvenčního zákona.

V Praze dne 4. června 2025

Česká advokátní komora

pověřený člen představenstva

JUDr. Michal Žižlavský

michal@zizlavsky.cz, tel: 602 520 111